

คำวินิจฉัยของ นายจิระ บุญพจนสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๐/๒๕๔๘

วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประเทศไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๘ และคำร้องเพิ่มเติมลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ สรุปความว่า เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๖ พรรคชาติประเทศไทย มีหนังสือชี้แจงต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า การดำเนินการทางการเมืองของพรรคชาติประเทศไทย ตั้งแต่มีการรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง ซึ่งเริ่มมาจากเจตนาและอุดมการณ์ด้วยความเสียสละและสุจริต และมีคำริจากคณะกรรมการบริหารพรรคเมื่อปลายปี ๒๕๔๕ ว่ามีจุดประสงค์ให้บรรดาสมาชิกพรรคได้เข้าใจการทำงานของรัฐบาล ซึ่งดำเนินไปในทิศทางที่ดีแล้วไม่จำเป็นที่จะต้องมีการเลือกตั้ง พรรค หรือเปิดโอกาสให้พรรคการเมืองใหญ่จนถึงระดับปานกลางที่ประสบความสำเร็จได้ทำงานเพื่อประเทศชาติได้อย่างเต็มที่ จึงขอให้มีการดำเนินการยุบเลิกพรรค ตามมติคณะกรรมการบริหารพรรค ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖ และหัวหน้าพรรคชาติประเทศไทยได้ชี้แจงต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองด้วยว่า ขณะนี้พรรคชาติประเทศไทยมีสมาชิกพรรคเหลือเพียง ๖ คน ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประเทศไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๔)

พรรคชาติประเทศไทย โดยนายเครือเทพ พรหมสุวรรณ หัวหน้าพรรคได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๘ สรุปสาระสำคัญได้ว่า ขณะนี้พรรคชาติประเทศไทยมีสมาชิกเหลืออยู่ ๖ คน รวมทั้งหัวหน้าพรรคด้วย และพรรคชาติประเทศไทยขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยให้ยุบเลิกพรรคชาติประเทศไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒)

บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

“มาตรา ๖๕ พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปร่วมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามคำร้องเพิ่มเติมของผู้ร้องและคำยืนยันจากนายเครือเทพ พรหมสุวรรณ หัวหน้าพรรคชาติประชาไทยว่าขณะนี้พรรคชาติประชาไทยมีสมาชิกพรรคเหลืออยู่เพียง ๖ คน กรณีเป็นเหตุให้ต้องถูกยุบพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) ปัญหาอื่นนอกจากนี้ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย

อาศัยเหตุดังได้พิจารณาма จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคชาติประชาไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายจรัส บุญพจนสุนทร
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ